



בית משפט לענייני משפחה בחדרה

תלה"מ 16-11-11-5345

תיק חיצוני:

לפני כב' השופט טל פפרני

1

התובע

באמצעות ב"כ עו"ד מעיין סבג

נגד

הנתבעת

באמצעות ב"כ עו"ד דורית ענבר סברדליק

2

פסק דין

3

עניינו של פסק דין זה תביעה למשמורת אותה הגיש התובע כנגד הנתבעת בעניין בנותיהן הקטינות של הצדדים.

5

6

1. התובע והנתבעת, בני זוג לשעבר, שהיו נשואים משנת 2009 ולהם שתי בנות -<sup>1</sup> כבת 8  
כבת 6. ביום 13.7.14 נחתם בין הצדדים הסכם גירושין כולל, אשר מסדיר, בין היתר,  
את סוגיית משמורת הבנות, חלוקת הזמן ההורי, מזונות, חלוקת הרכוש והגירושין. ביום  
15.7.14 התייצבו הצדדים בפני בית המשפט בתיק תה"ס 14-07-25250 ובאותו מועד אושר  
ההסכם וקיבל תוקף של פסק דין. כעולה מדברי הצדדים בדיון, שני הצדדים יוצגו  
באמצעות עורכי דין, את התובע ייצג עו"ד [REDACTED] ואת הנתבעת ייצג [REDACTED]

12

13

2. בהתאם להוראות ההסכם, משמורת הבנות נקבעה אצל האם. כמו כן, ניתנו הוראות בעניין  
הקשר בין האב לבנות, לרבות הסדרי ראייה הכוללים יומיים בשבוע בין השעות 16:30 ועד  
השעה 20:30 ומדי סופ"ש לסירוגין.

16

17

3. במסגרת התביעה, טוען התובע כי טובתן של הבנות לקביעת משמורת משותפת אצל שני  
הוריהן. התובע מפנה להוראות ההסכם שם נקבע כי בכל עניין מהותי הקשור לטובת  
הבנות, על הצדדים לקבל החלטות במשותף. כמפורט בתביעה, טוען התובע כי האם אינה  
פועלת בהתאם להוראות ההסכם, אינה משתפת אותו בסוגיות מהותיות. כדוגמה, מביא  
האב את המקרה שבו רשמה האם את הבר [REDACTED] לגן פרטי בעלות גבוהה, וכן לצהרון, תוך  
שהיא דורשת ממנו לשאת במחצית העלויות בניגוד לעמדתו המקורית.

23

24

4. לנוכח המחלוקת שבין הצדדים, קבעתי בפניי דיון שהתקיים ביום 15.12.16. באותו דיון  
נשמעו טענות הצדדים בהרחבה, כאשר עיקר המחלוקת באותה עת נגעה לסוגיית הגן

25

26



## בית משפט לענייני משפחה בחדרה

תלה"מ 16-11-25345

תיק חיצוני:

- 1 הפרטי שאליו רשמה והנתבעת את הבנות. באותו מועד ולבקשת התובע, הוריתי על הרחבת  
2 מסגרת המפגשים בין האב לבנות באופן שבו ביום ב' יאסוף האב את הבנות מהמסגרות  
3 החינוכיות, הם ילונו בביתו והוא ישיב אותן למחרת בבוקר למסגרות החינוך. כמו כן,  
4 הובהרה לשני ההורים חובתם להתייעץ האחד עם משנהו לפני כל החלטה מהותית רפואית  
5 או חינוכית הקשורה לבנות. דחיתי את בקשת האב להפסקת לימודיה של הבת ז בגן  
6 בנוסף, נקבע כי כל אחד מההורים יישא בעלות הצהרון בימים בהם הבנות  
7 אמורות לשהות אצלו ואם יימצא לנכון לעשות שימוש בשירותי צהרון. מהודעה שהוגשה  
8 לבית המשפט על ידי ב"כ האב ביום 29.3.17, עולה כי הבנות לנות אצל האב פעמיים בשבוע  
9 בימים שני ורביעי, וחלוקת הזמן ההורי מתקיימת באופן תקין.
- 10
- 11 5. משלא עלה בידי הצדדים להגיע להבנות, נקבע מועד לדיון נוסף שהתקיים ביום 11.7.17  
12 ובו שמעתי טענות הצדדים בהרחבה. במהלך אותו דיון הוקדש זמן רב כדי לנסות ולהביא  
13 הצדדים לכלל הסכמות. בהחלטה שניתנה באותו מועד הובהר לצדדים כי לנוכח העובדה  
14 שחלוקת הזמן ההורי מתקיימת באופן תקין, ושני ההורים מעורבים בגידול הבנות ללא כל  
15 עדיפות, עליהם לשקול הצורך בהמשך ניהול ההליך. בהחלטה שניתנה מיום 21.8.17 נקבע  
16 התיק להמשך דיון וכן נקבע כי על הצדדים לסיים את כלל ההליכים המקדמיים, לרבות  
17 בקשות למינוי מומחים. דיון נוסף התקיים ביום 30.11.17 שגם בו הוקדש זמן רב בניסיון  
18 להביא הצדדים לכלל הסכמות. הצדדים שמעו הצעת בית המשפט וקיבלו שהות על מנת  
19 להשיב להצעה. משלא עלה בידי הצדדים להגיע להסכמות, נקבע התיק לשמיעת ראיות. יש  
20 לציין ברקע כי ביום 22.3.18 הגיש התובע תביעה לביטול/הפחתת מזונות. אמנם אין זו  
21 התביעה שבפניי ואולם לאורך כל הדרך טענה האם כי מאחורי רצונו של האב במשמורת  
22 משותפת עומדת כוונתו להפחית את דמי המזונות המשולמים. אינני קובע מסמרות בסוגיה  
23 זו כעת, ואולם הדברים נלקחים בחשבון.
- 24
- 25 6. ביום 1.5.18 נשמעו הוכחות הצדדים. התובע נחקר על תצהירו ת/1. התובע אישר כי למרות  
26 הוראות הסכם הגירושין, כאשר ביקש להרחיב את זמני השהות הנתבעת הסכימה לכך (עמי  
27 15, ש' 21). לדברי התובע, היחסים בינו לבין הנתבעת מתוחים, וקיימים קונפליקטים.  
28 התובע אישר כי הוגשה על ידו תביעה נגד הגן של הבנות והגנת על כך שהגנת סירבה לקבל  
29 את הילדה בניגוד לחוזר מנכ"ל (עמי 16, ש' 9). התובע אישר כי בתקופה הראשונה לאחר  
30 שנחתם הסכם הגירושין, פגש את הבנות בביתה של הנתבעת (עמי 16, ש' 26) וכן אישר כי  
31 סידור זה נפסק בשנת 2016 כאשר התגלעה מחלוקת בין הצדדים בעניין הגן שבו למדו  
32 הבנות.
- 33



## בית משפט לענייני משפחה בחדרה

תלה"מ

תיק חיצוני:

1 .7. הנתבעת נחקרה אף היא על תצהירה. לדבריה, התנגדותה למשמורת משותפת נובעת  
2 מרצונה לקיים את ההסכם שעליו חתמו שני הצדדים בהסכמה (עמ' 17, ש' 33). לדברי  
3 הנתבעת, סברה תמיד כי יש מקום שהתובע יהיה מעורב בחיי בנותיו, ואולם מעשיו כיום  
4 קשורים ברצונו להפחית את דמי המזונות המשולמים. הנתבעת תיארה מקרים שבהם  
5 התובע עשה שימוש במידע שהתקבל מהבנות לצורך פניה לגורמי בית הספר ללא תיאום  
6 מוקדם עמה (עמ' 18, ש' 27). כאשר נשאלה הנתבעת על האירוע סביב רישום הבת לגן  
7 הפרטי, טענה כי האב לא התנגד לכך והיה ברור כל הזמן כי זה הגן שבו תלמד הקטינה (עמ'  
8 19, ש' 21).

9

10 הכלל המשפטי:

11

12 .8. בבואו להכריע בכל סוגיה בה מעורבים קטינים, על בית המשפט להביא בראש ובראשונה  
13 את טובתו של הקטין הספציפי הניצב בפניו. כדברי כבוד השופטת ארבל בע"מ 27/06  
14 פלוני נ' פלונית, [פורסם במאגרים המקוונים]: "עקרון על הוא זה והוא ניצב כעיקרון מנחה  
15 בודד בסוגיות משמורת ילדים, מבלי שיישקלו לצדו באופן עצמאי שיקולים  
16 אחרים" שיקול טובת הקטין הנו: "עמוד האש ההולך לפנינו, על פי צו המחוקק וצו  
17 המצפון, היא טובת הקטין." [ראה רע"א 1841/08 מפי כבוד השופט א. רובינשטיין] [פורסם  
18 במאגרים המקוונים] [וראה גם בג"צ 5227/97 דוד נ' ביה"ד הרבני הגדול בירושלים, פ"ד  
19 נה(1) 413 (1998)].

20

21 .9. בעניין בע"מ 1858/14 פלוני נ' פלונית [פורסם במאגרים המקוונים], חזר והדגיש בית  
22 המשפט העליון כי "חזקת הגיל הרך", הקבועה בסיפא לסעיף 25 לחוק הכשרות, ניצבת  
23 בעינה, זאת למרות הקולות הקוראים לשינוי החזקה, לרבות דו"ח ועדת שניט. באותו עניין  
24 דחה בית המשפט העליון בקשת רשות ערעור, בעיקר מהטעם שלא נמצאו אותן ראיות  
25 כבדות משקל הדרושות לצורך סתירת חזקת הגיל הרך, וכדברי כבוד השופט  
26 רובינשטיין: "ואולם, אנו אין לנו אלא החוק כמות שהוא, ולפיו חלה בענייננו, בקטין  
27 שטרם מלאו לו שש, חזקת הגיל הרך. לסתירת חזקה זו מסיבות מיוחדות, על פי סיפת  
28 סעיף 25 לחוק, יש צורך בראיות כבדות משקל, מטבע הדברים. כאלה אינן מתקיימות  
29 דיין בענייננו." במקרה דנן, אמנם אחת הבנות מעל גיל 6, ואולם יש להביא בחשבון כי  
30 עדיין מדובר בשתי בנות בגיל צעיר מאוד.

31

32 .10. סוגיית משמורתם של קטינים הינה כזו הניתנת לדיון מעת לעת על פי הצורך. בהתאם  
33 להוראות סעיף 74 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות תשכ"ב, לבית המשפט סמכות



## בית משפט לענייני משפחה בחדרה

תלה"מ

תיק חיצוני:

1 לשנות או לבטל החלטות ע"פ חוק זה " אם נשתנו הנסיבות או נתגלו עובדות נוספות לאחר  
2 שנתן החלטתו. " בהתאם להלכה, השיקול הבלעדי המנחה את בית המשפט בדינו בסוגיית  
3 משמורת בקטינים הינו עיקרון טובת הקטין. כמו כן נקבע כי:

4  
5 " ... בית המשפט אינו כבול בהחלטות קודמות בעניין המשמורת,  
6 ואף בהחלטה שאישרה את הסכמת הצדדים לגבי משמורת,  
7 כבמקרה דנן, זאת במידה ומוכח כי טובת הקטין מחייבת שינוי  
8 ההחלטה שניתנה בעניין משמורתו, ראה גם סעיף 24 לחוק  
9 הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, תשכ"ב – 1962, לפיו דין  
10 הסכם בין הורים לגבי משמורת קטין, שאושר ע"י בית המשפט,  
11 כדין החלטה, להבדיל מפסק דין). " ראה ע"א (חי) 384/06 ו. ואח'  
12 נ' ו' (ז') מ' (28.3.07) (פורסם במאגרים המקוונים). [ראה גם עא  
13 217/75 נחום ו-אלישבע לוי נ' עידה נחול, פ"ד כט (2) 309, 310].

14  
15 11. עם זאת, יש לזכור, כי אין משמעות הדבר שנושא משמורת ילדים "פתוח לעולם" לדיון,  
16 ובפרשת נחול נקבע כי:

17 "אין ספק שיש סמכות בידי בית המשפט מכוח סעיף 74 הנ"ל  
18 לשנות ולבטל החלטותיו הקודמות, אם נשתנו הנסיבות או נתגלו  
19 עובדות נוספות; כשם שאין ספק שבית המשפט ישתמש בסמכותו  
20 זו ככל שטובת הקטין מחייבת...ואולם חייב בית המשפט, בטרם  
21 ישנה או יבטל החלטותיו הקודמות, להיווכח תחילה שאמנם  
22 הצמיח השינוי או הגילוי החדש עילת תביעה חדשה: לאמור, שיש  
23 בשינוי או בגילוי כדי ליצור מצב חדש המחייב פעולה שיפוטית  
24 חדשה. הסמכות האמורה בסעיף 74 לחוק אינה מוקנית לבית  
25 המשפט כדי שיישב כערכאת ערעור על עצמו; לשם כך נתונה  
26 הסמכות בידי בית המשפט שלערעור" (שם, עמ' 311-312, ההדגשה  
27 לא במקור).

28  
29 ועוד נקבע באותו עניין כי:

30 "יש לציין שהשימוש בסמכות רחבה זו, שהוענקה לבית-המשפט,  
31 נתון לשיקול-דעתו אך שכדי שיוכל להפעילה, דרוש קיומו של אחד  
32 משני תנאים. אשר לתנאי הראשון - השתנות הנסיבות לאחר מתן



## בית משפט לענייני משפחה בחדרה

תלה"מ

תיק חיצוני:

1                   ההחלטה הקודמת של בית-המשפט...התנאי השני: התגלות  
2                   "עובדות נוספות" מאז מתן החלטתו הקודמת בדבר אישור העסקה  
3                   הנדונה. נשאלת השאלה, מה משמעותו של התנאי הזה? לדעתי,  
4                   משמעותו היא, שאם נתגלו לבית-המשפט עובדות חדשות, אשר  
5                   אמנם היו קיימות בזמן מתן החלטתו הקודמת אך שלא הובאו אז  
6                   לתשומת-לבו והוא לא ידע עליהן, ואם עובדות אלו מחייבות להסיק  
7                   כי עקב ההחלטה ההיא נוצר מצב שהוא לרעת הקטין, כי אז  
8                   בסמכותו לשנותה או לבטלה...

9                   אכן, אין זה תנאי רגיל והוא יוצא-דופן, הואיל ודבר קיומו אינו תלוי  
10                  בכך, שערב מתן ההחלטה הקודמת, לא ידע האפוטרופוס וגם לא  
11                  יכל לדעת על העובדה הנוספת הנדונה וגם אין זה מהווה שיקול  
12                  רלבנטי, שלא גילה אותה לבית-המשפט, אף שהייתה ידועה לו,  
13                  בשל התרשלות או שהסתירה ממנו במתכוון (השווה סעיף 9(א)(2)  
14                  לחוק בתי המשפט, תשי"ז-1957). הטעם לדבר הוא: בהעניקו את  
15                  הסמכות הנ"ל לבית-המשפט, ראה המחוקק להתעלם מהדברים  
16                  האחרונים, הואיל והתחשב, בראש וראשונה, במה שמחייבת טובת  
17                  הקטין, כך שהאינטרסים שלו לא יורעו בשל המצב שנוצר עקב  
18                  ההחלטה הקודמת." (שם בעמ' 124, ההדגשות לא במקור).

19                  בעניין תמ"ש 37842-07-15 ע' נ' ע', [פורסם במאגרים המקוונים], נאמרו על ידי הש' בר  
20                  יוסף הדברים הבאים:  
21  
22

23                  "שמע מניה, הסמכות שלא לדחות תביעת משמורת בשל מעשה  
24                  בית דין שרירה וקיימת, אך לא מדובר בדרך המלך. נהפוך הוא, "על  
25                  בית-המשפט להשתמש בסמכותו לפי סעיף 74 בזהירות רבה ורק  
26                  במקרים מיוחדים" (דברי כב' השופט ח. כהן בפרשת מחול, עליהם  
27                  חזר הנשיא אגרנט בדיון הנוסף, שם בעמ' 125) - מקרים בהם  
28                  העובדה או הנסיבה החדשה יצרו "מצב חדש המחייב פעולה  
29                  שיפוטית חדשה" (כלשונו של השופט ח. כהן בפרשת נחול) כדי  
30                  למנוע "מצב שהוא לרעת הקטין" (כלשון הנשיא אגרנט בדיון  
31                  הנוסף).

32                  לשון אחרת, על בית המשפט להציג לעצמו שתי שאלות: האם  
33                  הנסיבות החדשות הינן מהותיות עד כי יש בהן ליצור מצב חדש



## בית משפט לענייני משפחה בחדרה

~~תל"מ 16~~

תיק חיצוני:

1 המחייב בחינה מחודשת של המעשה השיפוטי הקודם, והאם מצב  
2 חדש זה הינו לרעת הקטין במידה המצדיקה שינוי של אותו מעשה  
3 שיפוטי.

4 הנטל להוכיח כי התשובה לשתי השאלות דלעיל הינה בחיוב מוטל  
5 על התובע, ומדובר לטעמי בנטל משמעותי. לנוכח ההלכה הפסוקה  
6 דלעיל ולעיצומו של עניין, ראוי לדרוש הצגת טיעונים כבדי משקל  
7 על מנת להניע מחדש את גל הארכובה של מנוע ההליך המשפטי  
8 שנדם בפסק הדין הקודם. הדרישה לטיעונים כבדי משקל נעוצה  
9 הן בשיקולים מערכתיים (הנוגעים להקצאה נכונה ומידתית של  
10 זמן שיפוטי ולכיבודו של מעשה שיפוטי עשוי, בהיותו נדבך חשוב  
11 בשלטון החוק), והן בשיקולים פרטיקולריים של טובת הקטין.

12 שיקולים אחרונים אלה, שהם העיקר, מחייבים לבחון היטב האם  
13 נזקו של ההליך החדש, מנקודת מבטם של הקטינים מושא ההליך,  
14 אינו עולה על תועלתו. דומה כי יקשה לחלוק על כך שעצם ניהולו  
15 של הליך משמורת, טומן בחובו נזק פוטנציאלי לילדים. במרבית  
16 המקרים הילדים נחשפים להליך המשפטי במידה זו או אחרת, בין  
17 באמצעות ההורים ובין ישירות כפועל יוצא ממפגשים עם "גורמי  
18 המקצוע" (עובדים סוציאליים, מומחים מטעם בית המשפט ובית  
19 המשפט עצמו).

20  
21 הדברים קל וחומר, במקרים (שאף הם אינם נדירים במחוזותינו),  
22 בהם מי מההורים מנסה להפוך את הליך המשמורת קרדום לחפור  
23 בו כנגד ההורה השני, במטרה להכפישו ולהזיק לו על מנת לזכות  
24 בבלעדיות על הקשר עם הילדים, או במטרה לזכות ברווחים  
25 משניים בנושאים אחרים השנויים במחלוקת.

26 יתירה מזו, לניהול ההליך, כשלעצמו, יש השפעה שלילית על  
27 ההורים עצמם, מעת שהורותם נבחנת ומוטלת בספק, ומעת שהם  
28 נאלצים לחוות הליך המשפטי שתוצאותיו מאיימות על הקשר  
29 החשוב ביותר שיש לו לאדם – הקשר עם ילדיו. ההשפעה  
30 השלילית של הליך משמורת על ההורים, מקרינה ללא ספק על  
31 ילדיהם ומשפיעה לרעה על יכולת ההורים לתפקד בצורה מיטבית,  
32 וממילא מרעה עם הילדים עצמם.



## בית משפט לענייני משפחה בחדרה

תלה"מ 16-11

תיק חיצוני:

1 תוצאות שליליות אלה (ואחרות עליהן ניתן לתת את הדעת),  
2 מחייבות בחינה זהירה ודווקנית של הליך משמורת נוסף לאחר  
3 שהליך קודם מוצה. דווקא הקלות היחסית בה ניתן להעלות (מן  
4 האוב או מן ההווה) טענות בעטיין מתבקש בית המשפט להידרש  
5 שוב (ולעיתים, שוב, ושוב, ושוב) לנושא משמורת ילדים או  
6 לנושאים שונים הכרוכים בכך, מחייבים בדיקה מדוקדקת של  
7 הטענות "החדשות" גופן ושל המוטיבציה להעלותן. יש לתת את  
8 הדעת לכך, שהתכלית המרכזית בכל הליך משמורת הינה טובתו  
9 של הקטין, ויש לבחון האם תכלית זו מתגשמת לא רק באספקלריה  
10 של הסעד הסופי, אלא, ואולי לא פחות, באספקלריה של עצם ניהול  
11 ההליך, כמבואר לעיל.

12  
13 בפסק דינו של בית המשפט העליון, בעניין בעמ 919/15 פלוני נ' פלונית, בחן כבוד השופט ע. פוגלמן  
14 את התנאים הדרושים לשם קביעת משמורת משותפת, ולדבריו:

15  
16 "ההכרעה הסופית תתקבל רק לאחר בחינה מעמיקה, ולא  
17 אחת ממושכת, של כוונות ההורים, רצונותיהם, יכולתם  
18 לקיים משמורת פיזית משותפת, מערך היחסים בינם לבין  
19 עצמם ובינם לבין ילדיהם (לעתים גם על ידי שמיעת הילד  
20 במישרין: בע"מ 27/06, פסקה 18).

21 135. הכרעה זו נסמכת במידה רבה על חוות דעת של  
22 מומחים מקצועיים שלרוב תאומצנה על ידי בית המשפט, והן  
23 המגבשות את התשתית העובדתית שביסוד ההכרעה.  
24 מומחים אלה מתרשמים באופן בלתי אמצעי מההורים,  
25 מכוונותיהם, ממסוגלותם לקיים משמורת פיזית משותפת  
26 ומעוד מכלול נתונים רלוונטיים (בע"מ 27/06, פסקאות 15-  
27 14; בג"ץ 5227/97 דויד נ' בית-הדין הרבני הגדול בירושלים,  
28 פ"ד נה(1) 453, 462 (1998); ראו עוד דנ"א 9201/08 הנזכר  
29 לעיל, פסקה 19; בג"ץ 4238/03 לוי נ' בית-הדין הרבני הגדול  
30 בירושלים, פ"ד נח(1) 481, 488 (2003) (להלן: עניין לוי)).

31 136. לכך יש להוסיף כי ההכרעה השיפוטית לאפשר  
32 משמורת פיזית משותפת מתקבלת לאחר בחינת דפוסי  
33 התנהלות המשפחה בעבר (בע"מ 10060/07, פסקה 32;



## בית משפט לענייני משפחה בחדרה

תלה"מ:

תיק חיצוני:

1 למחלוקת לעניין אופן בחינת דפוסי הקשר בין הילד לבין כל  
2 אחד מההורים עובר לפרידתם – בין שבאמצעות חוות דעת  
3 מומחה בתחום הפסיכולוגיה ובין שבאמצעות חקירת  
4 ההורים בבית המשפט – ראו משרד המשפטים דו"ח הוועדה  
5 לבחינת ההיבטים המשפטיים של האחריות ההורית בגירושין,  
6 25-16 (2011) (להלן: הדו"ח המשלים של ועדת שניט); הקר  
7 והלפרין-קדרי, בעמ' 119-121). בהקשר זה הבחינו בתי  
8 המשפט לענייני משפחה בין ניסיון העבר הקרוב – היכול  
9 ללמד על ההתנהלות ההורית בתנאים של סכסוך; לבין ניסיון  
10 העבר הרחוק, המבהיר מי שימש כהורה המטפל העיקרי  
11 עובר לפרידה (תמ"ש (משפחה נצ') 14-07-19190 הקטינה מ'  
12 ב' נ' האם, פסקה 49 (19.10.2014) [פורסם בנבו]; תמ"ש  
13 (משפחה טב') 23494-01-10 א.ק נ' מ.ש, פסקה 20  
14 (29.8.2013) [פורסם בנבו]. ערעור האם התקבל בבית המשפט  
15 המחוזי עמ"ש (מחוזי נצ') 13-10-38844 פלונית נ' פלוני  
16 (10.2.2014) [פורסם בנבו]. בקשת רשות לערער לפני בית  
17 משפט זה נדחתה בע"מ 1858/14; ראו עוד בהקשר זה את  
18 דעת המיעוט של דפנה הקר לסעיף 9(ב) להצעת חוק הורים  
19 וילדיהם הקטינים נושא המלצות ועדת שניט, שלפיה יש  
20 לקבוע "חזקה כי טובת הילד מחייבת כי ישהה במרבית הזמן  
21 עם ההורה ששימש כהורה המטפל העיקרי בקטין במשך  
22 מרבית חייו בטרם פרידת ההורים" (הדו"ח המשלים של ועדת  
23 שניט, בעמ' 67)).

24 137. בצד בחינת שיקול העל של טובת הילד שוקל בית  
25 המשפט מכלול של שיקולים פרטניים ובהם: גיל הקטין,  
26 מינו, כישוריו ותכונותיו, רצונו בקשר להסדר המשמורת  
27 הפיזית (כשניתן להבינו); שלומו הגופני והנפשי, הצפי  
28 שיסופקו מלוא צרכיו הרגשיים, הפיזיים, החינוכיים  
29 והחברתיים; השפעתה הצפויה של ההחלטה על הילד ועל  
30 הוריו, בהווה ובעתיד; יכולות וכישורי ההורים, ומידת  
31 נכונותם לממש את אחריותם ההורית כמו גם לאפשר את  
32 הקשר עם ההורה האחר ועם דמויות מפתח אחרות בחיי  
33 הילד; המרחק הגיאוגרפי הצפוי בין מקום מגורי ההורים;  
34 צמצום הפגיעה והסבל בילד עקב הגירושין; ועוד (ראו





## בית משפט לענייני משפחה בחדרה

תלה"מ 16-11-25345

תיק חיצוני:

1 למשל: עמ"ש (מחוזי ת"א) 15617-04-15 פלונית נ' פלוני,  
2 פסקאות 10-12 (16.7.2015) [פורסם בנבו]; עמ"ש 38844-  
3 10-13 הנזכר מעלה; עמ"ש (מחוזי י-ם) 35652-07-12 א' ב'  
4 ח' נ' מ' ב' ח', פסקה 14 (9.12.2012) [פורסם בנבו].  
5 138. בכל האמור במשמורת פיזית משותפת, נשקלים  
6 במיוחד גם מסוגלות הורית טובה, דומה או שווה של שני  
7 ההורים; רמה גבוהה של שיתוף פעולה בין ההורים וטיב  
8 התקשורת ביניהם (הגם שהדרישה אינה בהכרח לתקשורת  
9 "אידיאלית"); רצון הילד; מעורבות רבה של שני ההורים  
10 בחיי הילדים; קיומו של קשר טוב ותקין בין שני ההורים  
11 לבין כל אחד מהילדים; מגורי ההורים בסמיכות זה לזו;  
12 ותפיסת הילדים את שני הבתים כבתים מרכזיים בחייהם  
13 (ראו למשל: רמ"ש (משפחה חי') 24238-06-16 א' ה' נ' י' ס',  
14 פסקה 20 (19.7.2016) [פורסם בנבו]; עמ"ש 55785-02-12,  
15 פסקה 30; תמ"ש (משפחה טב') 12148-04-10 ס' ג' נ' ע' ג',  
16 פסקה 59 (28.4.2011) [פורסם בנבו]. ערעור לבית המשפט  
17 המחוזי התקבל והדיון הוחזר לבית המשפט לענייני משפחה:  
18 (עמ"ש ( מחוזי נצ') 9963-06-11 פלונית נ' אלמוני  
19 (10.8.2011) [פורסם בנבו]).  
20 139. הנה כי כן, רק לאחר שהתבססה תמונה עובדתית  
21 מקיפה ורחבה בנוגע למשפחה המסוימת ולהתנהלותה  
22 בשנים שעובר לפירוד כמו גם בתקופת הפירוד; ורק משנמצא  
23 כי המשמורת הפיזית המשותפת היא שתגשים את טובת  
24 הילד בנסיבות המקרה – תקבע משמורת פיזית משותפת. יש  
25 לשער אפוא כי במסגרת בחינה קפדנית זו ייחשפו אותם  
26 מקרים שבהם רצונו של האב במשמורת פיזית משותפת אינו  
27 כן, אלא יסודו ברצון להפחית מדמי המזונות, או מקרים  
28 שבהם הסכמת האם למשמורת פיזית משותפת נולדה עקב  
29 ללחץ בלתי הוגן מצד האב במסגרת הליך הגירושין, כשהדבר  
30 אינו עולה בקנה אחד עם טובת הילד. על בתי המשפט  
31 הבוחנים שאלה זו להיות ערים היטב לחשש האמור."  
32  
33  
34



## בית משפט לענייני משפחה בחדרה

תלה"מ

תיק חיצוני:

### מן הכלל אל הפרט:

- 1  
2  
3 12. לאחר שעיינתי בכל החומר שבפניי ושקלתי טענות הצדדים באתי לכלל מסקנה כי דין  
4 התביעה להידחות. אינני סבור כי במקרה שבפניי, עמד התובע בנטל המוטל עליו, ודומני  
5 כי נוכח כלל הנסיבות אין כל מקום לשנות את משמורתן של הבנות. להלן יפורטו טעמי.  
6  
7 13. יש לזכור תחילה את ההסכם אליו הגיעו הצדדים. אמנם בהתאם לפסיקה יש אפשרות לדון  
8 מעת לעת בסוגיית משמורתן של הקטינות, אך עם זאת למעט הרחבת מסגרת המפגשים  
9 והוספת שתי לינות במהלך השבוע, לא מצאתי כי התובע הצביע על שינוי נסיבות מהותי  
10 אשר מצדיק שינוי הוראות ההסכם. אינני מקבל את טענת האב בפתח לסיכומיו, לפיה,  
11 הרחבת מסגרת המפגשים, מהווה באופן "אוטומטי" שינוי נסיבות מהותי, המביא לשינוי  
12 המשמורת. לטעמי, על בית המשפט לבחון את מכלול הנתונים, לרבות קיומם של כל יתר  
13 הנתונים הדרושים, והכל כאמור, לנוכח עקרון העל הוא טובת הקטין הספציפי שעניינו נדון  
14 בפני בית המשפט. בנסיבות, נוכח גילן של הקטינות, דומני כי הרחבת מסגרת המפגשים  
15 והוספת לינות בבית האב, היתה צפויה ולא מצאתי כי בנתון זה כשלעצמו, יש כדי להביא  
16 לשינוי משמורת הקטינות.  
17  
18 14. בתיק זה, לא התבקש בית המשפט להורות על הגשת חו"ד מומחה ו/או למנות עו"ס לסדרי  
19 דין אשר תערוך ותגיש תסקיר בעניין טובת הקטינות. אין כל ספק כי החלטה בעניין  
20 משמורתם של קטינים, קל וחומר לאחר שבין ההורים קיים הסדר אשר קיבל תוקף של  
21 פסק דין ופועל באופן תקין משך זמן רב, מהווה החלטה מהותית, אשר יש לקבלה ככלל,  
22 על יסוד ראיות מוצקות ככל האפשר ובכללן חוות דעת מומחים וגורמי הרווחה. העובדה  
23 כי התובע לא עמד על כך שתוגש לתיק חוות דעת מומחה או לכל הפחות תסקיר עו"ס לסדרי  
24 דין, יש בה כדי לכרסם בעמדתו ולחזק את עמדת הנתבעת. יש לזכור כי הנטל מוטל על  
25 התובע, ואינני סבור כי במקרה זה עמד התובע בנטל הדרוש.  
26  
27 15. להתרשמותי, האם ממלאה היטב את תפקידה כהורה משמורן. לאורך כל הדרך שיתפה  
28 האם פעולה באופן מלא, לא זו בלבד שלא התרשמתי כי האם פועלת כדי לסכל או לפגוע  
29 במפגשים בין האב לבנות אלא שאף התרשמתי כי האם פועלת על מנת לעודד ולחזק את  
30 הקשר – וטוב שכך. למסקנה זו הגעתי, נוכח הנתונים שהובאו בפניי, וביניהם שמיעת דבריה,  
31 שנאמרו בפני בכנות ובאופן משכנע. בנוסף, לאחר הגירושין, ולמשך פרק זמן משמעותי,  
32 אפשרה האם את המפגשים בין האב לקטינות בביתה. עניין זה אינו מובן מאליו. זאת ועוד,  
33 בפתח הדיון, כאשר ביקש האב להרחיב את מסגרת המפגשים, הסכימה לכך האם מיידית,



## בית משפט לענייני משפחה בחדרה

תלה"מ 11-16

תיק חיצוני:

- 1 לא הערימה קשיים כלשהם, והראייה לכך שהמפגשים אכן מתקיימים באופן תקין, ללא  
2 הפרעה ועל פני פרק זמן ממושך יחסית. העובדה כי האם רשמה את הבת 'לגן פרטי,  
3 אין בה כדי ללמד על כך שהאם פועלת באופן חד צדדי. בראיות שהוצגו מצד האב לא  
4 מצאתי כי האב פעל מבעוד מועד ובאופן אקטיבי לצורך רישום הקטינה לגן אחר, כדבריו.  
5
- 6 16. לעומת זאת, לאחר שהאזנתי לעדותו של האב, להתרשמותי, עתירתו של האב לקביעת  
7 משמורת משותפת נוגעת באופן ישיר לסוגיית המזונות ולרצונו להפחית את הסכום  
8 המשולם כיום לאם. במהלך הדיון שהתקיים ביום 15.12.16 הודיעה ב"כ התובע כי  
9 התביעה למשמורת אינה מהווה "הליך טרום מזונות" (עמ' 5, ש' 7). האב נשאל במהלך  
10 הדיונים אודות עניין זה, ותשובותיו אינן מספקות. יש לזכור כי האב אכן הגיש לפני זמן  
11 לא רב תביעה לביטול/הפחתת דמי המזונות. אמנם לא ניתן לקבוע באופן כוללני כי כל  
12 תביעה לשינוי משמורת מקורה ברצון להפחתת דמי המזונות, ואולם להתרשמותי, זהו  
13 המצב במקרה זה. לפיכך, דומני כי תביעתו של האב לקבלת משמורת אינה לגמרי בתום  
14 לב, ויש להביא בחשבון עניין זה בין יתר השיקולים. למרות האמור, ועל מנת שתנוח  
15 דעתם של הצדדים, אומר כבר כעת, כפי שהבהרתי לצדדים במהלך הדיון שבפניי, כי סוגיית  
16 המזונות קשורה בעיקר לחלוקת הזמן ההורי בפועל, ולא דווקא לכותרת "ההורה  
17 המשמורן".  
18
- 19 17. שיקול מרכזי הנוגע לשאלה האם ניתן לקבוע משמורת משותפת קשור לשאלת התקשורת  
20 שבין ההורים והאפשרות של שני ההורים להגיע להסכמות אודות עניינים יומיומיים  
21 הקשורים בילדיהם. במקרה זה, דומני כי התובע עצמו מעיד על כך שהיחסים בין הצדדים  
22 מתוחים (עמ' 15, ש' 34), עד כדי כך שמדברי הצדדים התברר כי התובע עצמו הגיש תביעה  
23 לבית המשפט נגד הגנתו של הבת, עקב כך שקיבלה את הבת שלא על פי דעתו. מדובר בצעד  
24 קיצוני ומרחיק לכת כאשר יש להביא בחשבון כי גם בעתיד יתגלעו מחלוקות בין הצדדים  
25 כאשר הדרך ליישוב המחלוקות, ברוב המקרים, אינה אמורה להיות באמצעות הליך  
26 משפטי.  
27
- 28 18. לכל האמור, יש להוסיף את גילן הצעיר מאוד של הקטינות. אמנם אין מחלוקת כי חזקת  
29 הגיל הרך, הנה חזקה הניתנת לסתירה, ואולם במקרה בפני, אינני סבור כי עלה בידי התובע  
30 לסתור חזקה זו.  
31  
32  
33



## בית משפט לענייני משפחה בחדרה

תלה"מ 11-16

תיק חיצוני:

1

2

19. אשר על כן התביעה נדחית.

3

4

20. התובע ישלם לנתבעת הוצאות משפט ושכ"ט עו"ד בסך של 25,000 ₪, אשר ישולמו בתוך

5

15 יום מהיום שאם לא כן יישאו הפרשי הצמדה וריבית כחוק.

6

7

21. זכות ערעור כחוק.

8

9

**המזכירות תמציא פסק הדין לצדדים ותסגור התיק.**

10

ניתן היום, י"ג סיוון תשע"ח, 27 מאי 2018, בהעדר הצדדים.

11

12

טל פפרני, שופט

13